

NVE, Konsejonsavdelinga
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Lysaker, den 09.06.2017

VEDRØRENDE; Uttalelse til bygging av fem kraftverk i Åseral kommune - Gjermundsbekken, Herresbekken, Skothomtjønn, Hamkollåna og Bliksåna

UTTALE /OPPSUMMERING

Vi stiller oss bak og støtter det positive vedtaket til uttale som ble gitt av Kommunestyret i Åseral den 15.05.17 vedrørende bygging av de fem nevnte kraftverkene i Åseral kommune.

Når det gjelder Gjermundsbekken og Skothomtjønn kraftverk mener vi at uttalelsene fra Fylkeskommunen og Fylkesmannen er lite objektive sett i forhold til fakta i saken og at de kun i begrenset grad fremhever de positive sidene som vi mener konsesjon styremakten også bør ha med i sine vurderinger.

De negative virkningene mener vi er overdrevet og til dels mangler faglig begrunnelse.

Vi mener at fordelene mer enn oppveier for de ulempene som utbyggingen av disse 2 småkraftverkene vil medføre og at de også må sees i sammenheng med at det nylig er gitt konsesjon av OED til de såkalte Åseralsprosjektene.

I lys av OED's nylig avgitte konsesjon til Åseralsprosjektene mener vi også at det er helt urimelig at de 2 nevnte småkraftverkene i samme område; som bare bruker deler av vannet og representerer minimale terrenginngrep, skal frarådes og stoppes utbygd av hensyn til følgende begrunnelser;

- samlet belastning, landskap, naturmangfold og friluftsliv (begrunnelse fra Fylkesmannen)
- konsekvenser for beiteområde for villrein, friluftsliv og fisk (begrunnelse fra Fylkeskommunen)

Ljoslands område er allerede sterkt prega av offentlige kraftutbygginger med påfølgende konsekvenser for vassdragsnaturen og landskapet.

Utbygger VAE er bundet av diverse forpliktelser i forbindelse med de såkalte Åseralprosjektene som kom på 50-tallet inneholder. Disse forpliktelsene er knyttet til en 50- års revisjon med krav til en viss minstevannføring i de tidligere tørrlagte elvene.

Ved vassdragsreguleringen og utbyggingen på Ljosland på 50-tallet, ble elva Monn overført til Skjerkavassdraget i tunell sammen med følgende 4 andre elver på Ljosland i et såkalt takrennesystem; Stigebotsåna, Grytåna ,Faråna og Ljosåna.

Utbygger VAE ble den gangen ikke pålagt noen form for minstevannføring, med unntak av Monn som i perioder har hatt overløp fra Langevassdammen.

Som en følge av dette har disse elvene, med unntak av Monn, vært helt tørrlagte siden 50-tallet.

Men ved den nevnte 50-års revisjonen, prioriterte ikke storsamfunnet oppretting av gamle synder og hensynet til landskapet ble ikke tillagt vekt på dette området.

Det betyr at det i praksis er grunneierne som må "bekoste" avbøtende tiltak for de skadene storsamfunnet har påført vassdragsnaturen på Ljosland.

Dette er skader som vil komme som en konsekvens av storsamfunnets;

- ***nylig avgitte konsesjon til Åseralsprosjektene og***
- ***som en følge av den manglende viljen som myndighetene har vist når det gjelder å oppfylle de kravene som skulle ha vært etterkommet under nevnte 50-årsrevisjon.***

I tillegg til argumentene nevnt over vil jeg kort prøve å belyse hvorfor vi mener at Gjermundsbekken og Skothommen kraftverk også bør gis konsesjon.

Som det fremgår av det vedlagte notatet mitt er det en rekke forhold som taler for utbygging av disse 2 prosjektene og de negative virkningene mener vi er overdrevet.

En realisering av de 2 omsøkte prosjektene vil gi mange positive effekter både under utbyggingsfasen og driftsfasen. Det vil gi en ikke ubetydelig omsetning av varer og tjenester og samtidig gi de grunneierne som har økonomiske interesser i anleggene inntekter i et langsiktig perspektiv som sannsynligvis vil bli re-investert lokalt.

Det er en slik type virksomhet som er med på å sikre fremtidig bosetting og utvikling på Ljosland.

I tillegg kommer synergiene nevnt i vedlagte notat i forhold til forbedret adgang for allmenheten og hytteeiere til attraktive turområder på midtheia.

Et annet viktig forhold er den store betydningen en realisering av kraftverket ved Gjermundsbekken vil ha for en videre utvikling av de nye planlagte hyttefeltene i dette området.

Vi mener derfor at fordelene mer enn oppveier for de ulempene som utbyggingen av disse 2 småkraftverkene vil medføre.

Ljosland har gjennom 70 år med kraftutbygging blitt påført store konsekvenser av storsamfunnets kraftutbygginger uten at vi hittil har klart å utnytte noen av disse ressursene selv. Nå står endelig alle de aktuelle grunneiere på Ljosland samlet bak disse søknadene, -som et ønsket tiltak, gjennom sitt medlemskap i Ljosland Fallrettsameie.

Vi mener at også de 2 omsøkte prosjektene nevnt over ikke vil ha noen negativ effekt av betydning og at de tvert imot vil kunne gi et betydelig positivt bidrag til Åseral samfunnet.

Det vises også til DNT Sør sin positive uttalelse som etter vår mening nøytraliserer andres uttalelser med hensyn til allmenhetens adgang til disse attraktive turområdene.

Forøvrig nevnes det at Åseral kommune sin administrasjon innstilte negativt til Gjermundsbekken men åpnet opp for å gi samtykke til utbygging av Skothommen kraftverk på visse vilkår. Kommunestyret og alle øvrige poliske utvalg gikk imidlertid klart i mot administrasjonens fremlegg til vedtak når det gjelder Gjermundsbekken og anbefalte også Skothommen kraftverk utbygd på visse vilkår.

Administrasjonens innstilling har mange likehetstrekk med uttalelsene til Fylkeskommunen og Fylkesmannen. Jeg vedlegger derfor et notat som ble utarbeidet i forbindelse Åseral kommune sin behandling av disse kraftverkene og som ytterligere underbygger vår argumentasjon.

Vi vil utdype dette nærmere under den planlagte befaringen på Ljosland til onsdag.

Vi håper at dette notatet og fremstillingen over vil kaste et mer nyansert lys over de aktuelle søknadene og at NVE vil gi et positivt vedtak om at konsesjon også bør gis til de 2 nevnte utbyggingsplanene, slik Åseral Kommune allerede har fattet positive vedtak om.

Med vennlig hilsen

Ole Tommy Egenes

Styreleier

Ljosland Fallrettsameie

/ Vedlegg